

Energie en CO2: Voortgangsrapportage TBI Infra Jaar 2015

Auteur(s)

TBI Infra B.V. -> de heer E.W. Roelfsema
Mobilis B.V. -> de heer J.A.I. Ritzer - van Dinther

Datum opgesteld

3 mei 2016

Datum gewijzigd

3 mei 2016

Referentie

1605-0557

Status

Definitief

Blad

1 van 20

Interne goedkeuring

Naam	Functie	Afdeling	Handtekening	Datum
Jeroen Ritzer-van Dinther		KAM		
Elwin Roelfsema	KAM-Manager	KAM		

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Over TBI Infra	4
1.2	De CO ₂ -Prestatieladder	4
1.3	Organisatie grenzen	5
1.4	Operationele afbakening	5
2	Bedrijfsinformatie	6
2.1	Mobilis	6
2.2	Voorbij Funderingstechniek (met Voton)	6
2.3	Timmermans	6
2.4	Servicis	6
3	Ontwikkeling Carbon Footprint	7
3.1	CO ₂ uitstoot 2015	7
3.2	Trendanalyse	8
3.3	Voortgang reductiebeleid	10
4	Ontwikkeling energieverbruik	11
4.1	Energieverbruik 2015	11
4.2	Trendanalyse	12
4.3	Voortgang reductiebeleid	13
5	Ontwikkeling leasewagenpark	14
5.1	Voortgang reductiebeleid	14
6	Invloedsfactoren	15
6.1	Projecten	15
6.2	Marktontwikkelingen	15
6.3	Klimaat	15
7	Ketenanalyse	16
7.1	Uitstoot	16
7.2	Voortgang reductiebeleid	16
8	Voortgang reductiemaatregelen	18
8.1	Algemene maatregelen TBI Infra 2015	18
8.2	Toelichting bij de niet gehaalde doelstellingen	19
9	Samenvatting	20

1 Inleiding

Voor u ligt de gezamenlijke voortgangsrapportage van TBI Infra over haar activiteiten om klimaat bewuster te gaan ondernemen. In deze rapportage staan de activiteiten en resultaten over het jaar 2015 beschreven. Daarnaast wordt beschreven welke reductiemaatregelen zijn uitgevoerd en waardoor de uitstoot in 2015 beïnvloed wordt. Tot slot wordt een doorkijk gemaakt in hoeverre TBI Infra kan slagen in het realiseren van haar reductiedoelstellingen.

1.1 Over TBI Infra

TBI Infra is onderdeel van TBI Holdings BV en bestaat in 2015 uit de onderstaande ondernemingen:

- Mobilis;
- Voorbij Funderingstechniek (met Voton);
- Timmermans;
- Servicis.

De ondernemingen binnen TBI gaan vanuit hun maatschappelijke betrokkenheid bewust om met het leefmilieu en grondstofgebruik. Grondstoffen en energiebronnen zijn eindig en moeten spaarzaam en bedachtzaam gebruikt worden. TBI Infra ziet duurzaam bouwen als het beperken van gezondheids- en milieuschade in alle fasen van een bouwwerk. Vanaf de winning van de grondstof, via het ontwerp, productie van elementen, de bouw van een object en het gebruik, tot en met de sloop van het bouwwerk. Duurzaamheid maakt deel uit van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

1.2 De CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om energiebesparing, het efficiënt gebruik maken van materialen en het gebruik van duurzame energie.

In mei 2011 heeft TBI Infra, na haar inspanning om minder energie te verbruiken en haar Carbon Footprint (CO₂-voetafdruk) te reduceren, zich gecertificeerd op niveau vijf van de CO₂-Prestatieladder. In juni 2013 heeft TBI Infra zich laten hercertificeren op niveau 5 voor versie 2.2. Vervolgens heeft in oktober 2015 een opvolgingsaudit van niveau 5 plaatsgevonden. Hierdoor is TBI Infra ten tijde van het opstellen van dit document in het bezit van het hoogste CO₂-bewust certificaat.

1.3 Organisatie grenzen

De organisatorische grens (Organizational Boundary) van TBI Infra bestaat uit de volgende bedrijven:

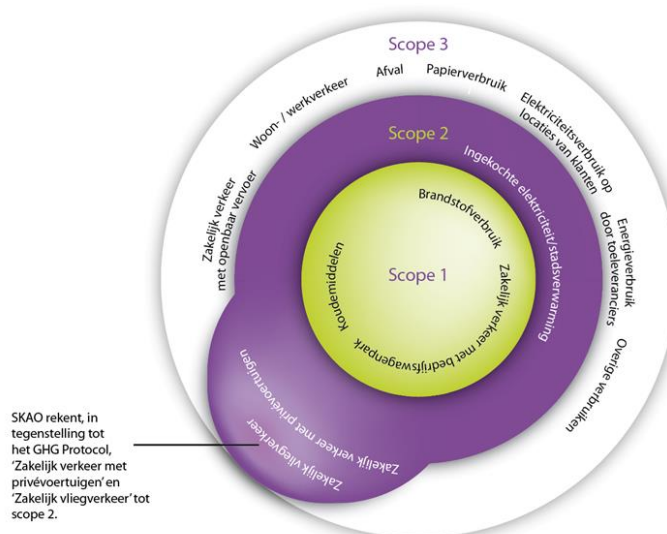
- Mobilis;
- Voorbij Funderingstechniek (met Voton);
- Timmermans;
- Servicis.

De gegevens in deze voortgangsrapportage hebben betrekking op TBI Infra. Alle bovenstaande bedrijven rapporteren tevens via hun eigen website.

1.4 Operationele afbakening

Voor de operationele afbakening hanteert TBI Infra de indeling van de CO₂-Prestatieladder. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen drie scopes:

- *Scope 1*: Emissies door de eigen organisatie, zoals emissies door eigen gas gebruik (bijv. gas boilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en emissies door het eigen wagenpark.
- *Scope 2*: Emissies die ontstaan door het opwekken van elektriciteit die de organisatie gebruikt, zoals emissies door centrales die deze elektriciteit leveren. SKAO rekent Business travel (zakelijke vluchten en zakelijke reizen met privé-auto's) tot Scope 2.
- *Scope 3*: Emissies die het gevolg zijn van de activiteiten van het bedrijf maar voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf. Voorbeelden zijn emissies voortkomende uit de productie van ingekochte materialen, de verwerking van het afval en het gebruik van het door het bedrijf aangeboden/verkochte werk, dienst of levering.

Figuur 1: operationele grenzen volgens de CO₂-Prestatieladder

2 Bedrijfsinformatie

TBI Infra richt zijn specialistische kennis en capaciteit op de marktsegmenten infra, water, logistiek en industrie. Onder de naam TBI Infra werken de bedrijven Mobilis, Voorbij Funderingstechniek (met Voton), Timmermans en Servicis nauw samen. De gebundelde kennis en expertise leiden tot zeer uiteenlopende projecten.

2.1 Mobilis

Mobilis is een dynamisch bedrijf dat met haar civieltechnische oplossingen de infrastructuur voor vervoer, water en energie in beweging brengt. Mobilis is een onderdeel van TBI Infra en als zelfstandige onderneming gespecialiseerd in het aannemen en uitvoeren van projecten in de civiele betonbouw in geheel Nederland. Een bedrijf met een rijke historie, dat midden in de hedendaagse bouwwereld staat. Mobilis richt zich met haar werkzaamheden op drie marktsegmenten: Infra, Water en Industrie.

2.2 Voorbij Funderingstechniek (met Voton)

Voorbij Funderingstechniek is gespecialiseerd in het uitvoeren van alle voorkomende funderingswerkzaamheden. Daarmee is zij toonaangevend als het gaat om het leveren van draagvermogen voor infrabouw, waterbouw, utiliteitsbouw, industriebouw en woningbouw. Haar in staal uitgevoerde grond- en waterkerende constructies vinden hun toepassingen bij de aanleg van bouwputten, parkeerkelders, kademuren en kofferdamconstructies. Voor de uitvoering vanaf water beschikt ze over eigen drijvend materieel. Voorbij Funderingstechniek heeft tientallen jaren ervaring op het gebied van grondmechanica en de uitvoering van funderingstechnieken. Technisch en economisch wordt in overleg met de opdrachtgever gezocht naar de optimale funderingsoplossing. Vanuit die samenwerking ontstaan creatieve en innovatieve oplossingen.

Voton: Sinds januari 2015 een onderdeel van Voorbij Funderingstechniek. (voorheen onderdeel van Voorbij prefabbeton) Het vervaardigen, verhandelen, en aanbrengen van voorgespanssen palen.

2.3 Timmermans

Timmermans is al bijna 50 jaar actief in de grond-, weg- en waterbouwsector. Sinds het najaar van 2012 is Timmermans onderdeel van TBI Infra en als zelfstandige onderneming gespecialiseerd in het aannemen en uitvoeren van (vaak complexe) infrastructurele projecten voor de overheid, industriële en petrochemische ondernemingen, bouwbedrijven en waterschappen in Nederland, Duitsland en België.

Timmermans profileert zich op de markt door bijzondere producten aan te bieden. Naast de reguliere infrastructurele werken zijn zij gespecialiseerd in kunststoftechniek en (tijdelijke) grondkerende constructies waaronder damwanden, berlinerwanden en groutankers.

2.4 Servicis

Servicis is een betrouwbare, veelzijdige, efficiënte en hoogwaardige dienstverlener in betonwerken, -reparaties en -onderhoud. Bij al hun activiteiten staan totale ontzorging van de opdrachtgever en maximale beschikbaarheid van diens bedrijfsprocessen voorop.

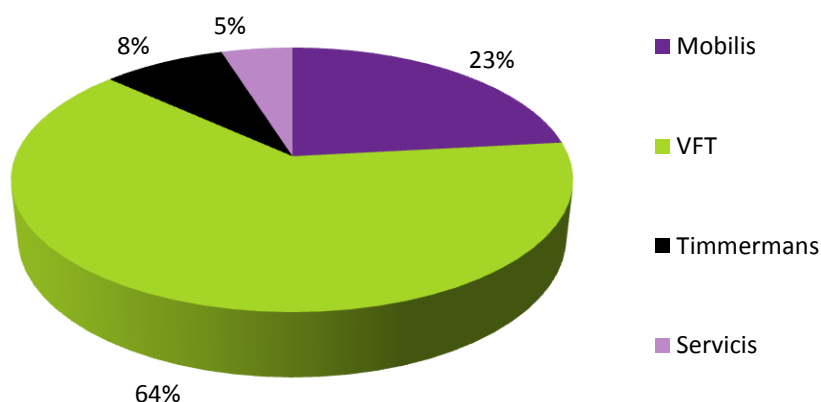

3 Ontwikkeling Carbon Footprint

TBI Infra inventariseert en rapporteert haar energieverbruik en carbon footprint halfjaarlijks. Een carbon footprint is de figuurlijke voetafdruk die een bedrijf achterlaat door de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen tijdens bedrijfsprocessen. Deze inventarisatie heeft betrekking op de zogenaamde scope 1 (directe) en 2 (indirecte) uitstootbronnen, dit is uitstoot door activiteiten die TBI Infra zelf uitvoert.

3.1 CO₂ uitstoot 2015

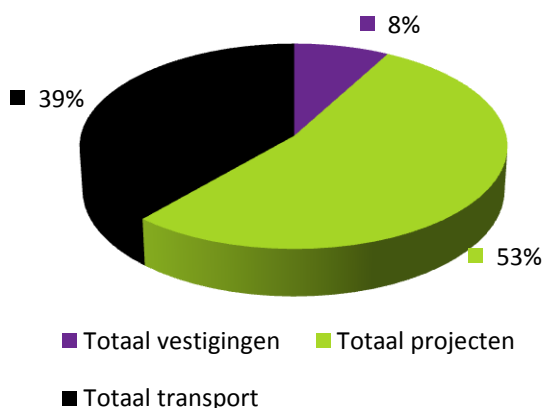
De CO₂-uitstoot van TBI Infra over 2015 is 5.075 ton. De bijdrage van elk bedrijf is schematisch weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 2: CO₂-uitstoot over 2015 verdeeld naar aandeel bedrijf

De uitstoot wordt voor het grootste deel veroorzaakt door projecten en transport. Sinds 2015 wordt de palenfabriek Voton, dochter van Voorbij Funderingstechniek, volledig meegenomen in de Carbon Footprint van Voorbij Funderingstechniek. Hierdoor levert Voorbij binnen TBI Infra een substantiële bijdrage aan de totale uitstoot. De verdeling is weergegeven in de volgende figuur.

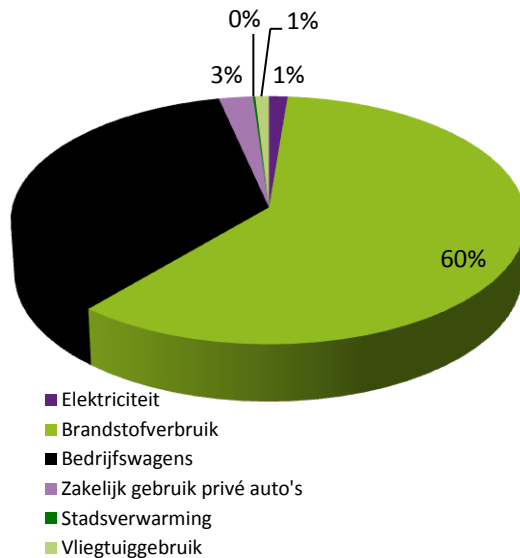
Emissie naar lokatie 2015

Figuur 3: CO₂-uitstoot over 2015 naar locatie.

In de onderstaande figuren is grafisch weergegeven hoe en waar de uitstoot tot stand is gekomen. De meeste uitstoot wordt veroorzaakt door brandstofverbruik op projecten en de productie in de palenfabriek (Voton). Een andere bron is de uitstoot van het bedrijfswagenpark (hier vallen ook de leaseauto's onder).

Emissie naar bron 2015

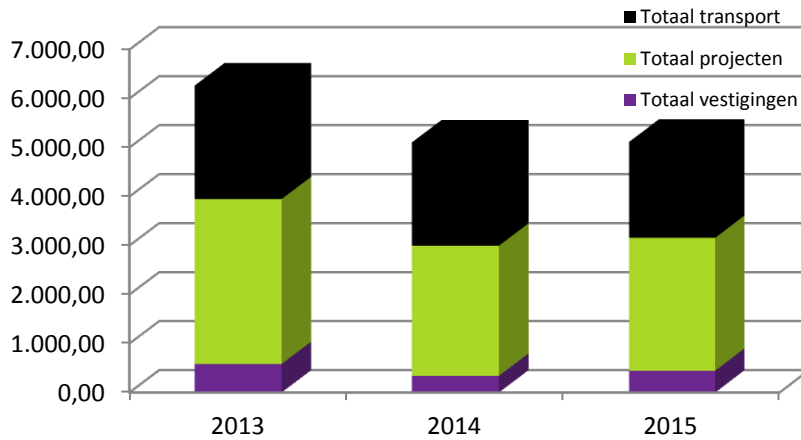
Figuur 4: CO₂-uitstoot over 2015 naar bron.

3.2 Trendanalyse

In de trendanalyse kijkt TBI Infra naar de ontwikkeling van haar carbon footprint over meerdere jaren. Voor de volledigheid zijn de gegevens vanaf 2013 gegeven. Dit mede vanwege de gestelde doelstelling 2014-2020 met als basisjaar 2013. De uitstoot in 2015 bedraagt 5.074 ton CO₂. Dit is, ondanks de bijdrage in de CO₂ uitstoot van Voton, nagenoeg dezelfde hoeveelheid als in 2014.

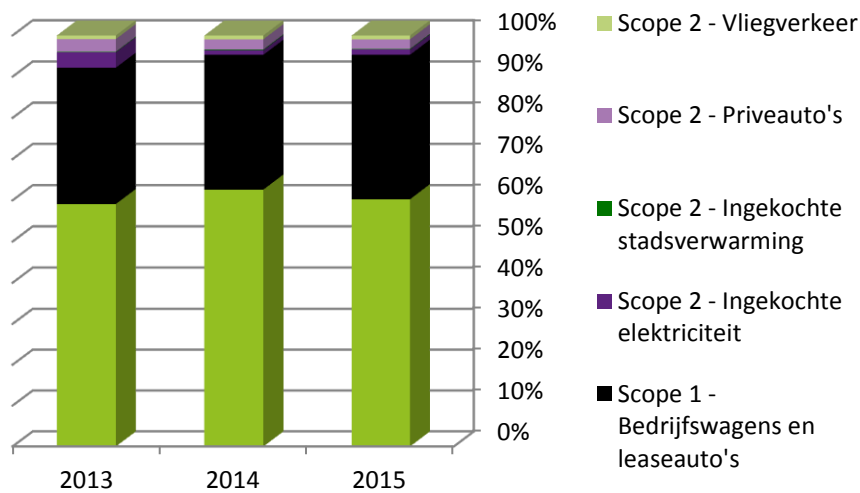
De uitstoot op de vestigingen is door de bijdrage van Voton in 2015 met 18% toegenomen maar vanwege een reductie in het transport met 7% is de totale uitstoot gelijk gebleven. Omdat Voton sinds 2015 volledig deel uitmaakt van Voorbij Funderingstechniek, en daarmee ook bijdraagt in de uitstoot van TBI Infra, zullen in 2016 de emissie-indicatoren aangepast moeten worden.

De absolute uitstoot ligt 0,9% boven de doelstelling voor 2015.

Figuur 5: ontwikkeling totale CO₂-uitstoot sinds 2013.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat binnen TBI Infra het brandstofverbruik voor zowel de projecten en de productielocatie van Voton alsook van bedrijfswagens en leaseauto's een zeer groot aandeel (95%) van het totale verbruik voor hun rekening nemen. Dit verbruik is in 2015 in verhouding ten opzichte van 2013 met ca. 3% toegenomen (92% - 95%).

Figuur 6: ontwikkeling van de CO₂-uitstoot naar bron.

3.3 Voortgang reductiebeleid

De ondernemingen van TBI Infra zijn individueel verantwoordelijk voor het behalen van de gestelde doelen. Om de CO₂-prestatie inzichtelijk te maken wordt er gerapporteerd aan de hand van 'emissie-indicatoren'. Hierin wordt de totale uitstoot gerelateerd aan de totale omzet. Zie onderstaande tabel.

Tabel 1: Reductiedoelstellingen CO₂ uitstoot TBI Infra vanaf 2013¹.

Omschrijving		2013	2015	Vershil
CO2 Scope 1	Doelstelling	34,01	32,65	-4,00%
	Emissie-indicator	34,01	33,84	-0,50%
CO2 Scope 2	Doelstelling	2,64	2,53	-4,00%
	Emissie-indicator	2,64	1,68	-36,31%
CO2 totaal	Doelstelling	36,65	35,18	-4,00%
	Emissie-indicator	36,65	35,52	-3,08%

De gerelateerde uitstoot binnen scope 1 ligt 3,50 % boven de doelstelling. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra emissie afkomstig van Voton. Hierdoor is het noodzakelijk geworden om de doelstellingen voor 2016 en verder bij te stellen.

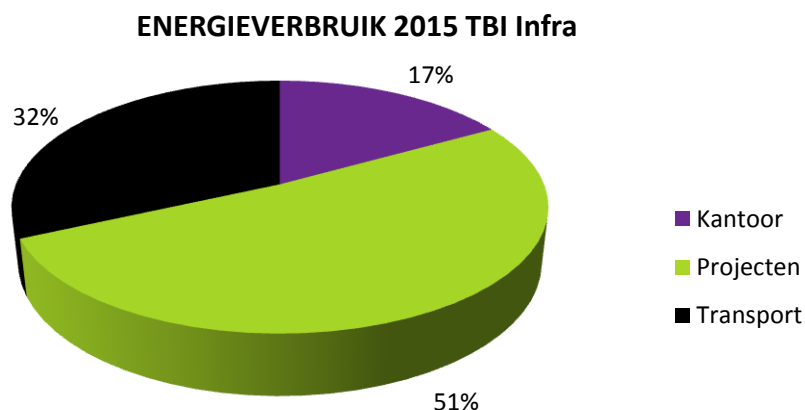
¹ De emissiefactoren van het basisjaar zijn aangepast aan de emissiefactoren van 2015

4 Ontwikkeling energieverbruik

Van elektriciteit, aardgas, stadverwarming en alle brandstoffen zijn de specifieke calorische waarden bekend, waardoor het totale energieverbruik omgerekend kan worden tot één totale calorische waarde. Deze waarde gebruikt TBI Infra om haar energieverbruik inzichtelijk te maken.

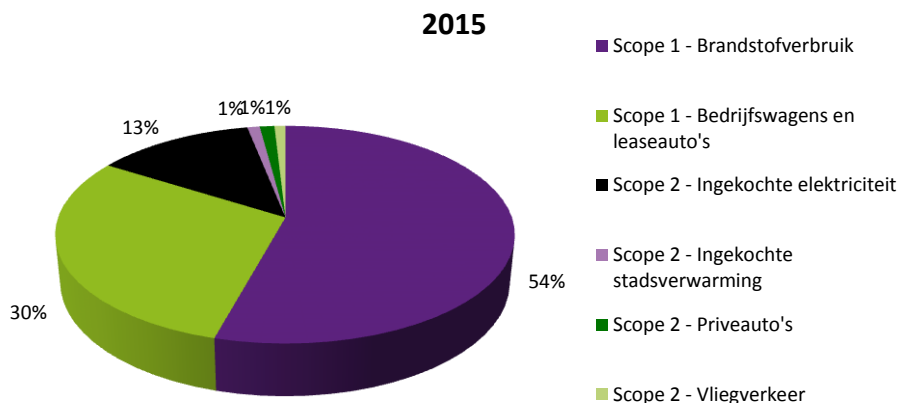
4.1 Energieverbruik 2015

Het totale energieverbruik van TBI Infra over 2015 was 67.665 GJ. Onderstaande figuur geeft inzicht in de totstandkoming van het totale energieverbruik per onderdeel. Hieruit blijkt dat Mobilis en VFT de meeste energie gebruiken. De verhouding energieverbruik tussen de bedrijven is in 2015 gelijk gebleven met 2014.

Figuur 7: energieverbruik over 2015 verdeeld per categorie.

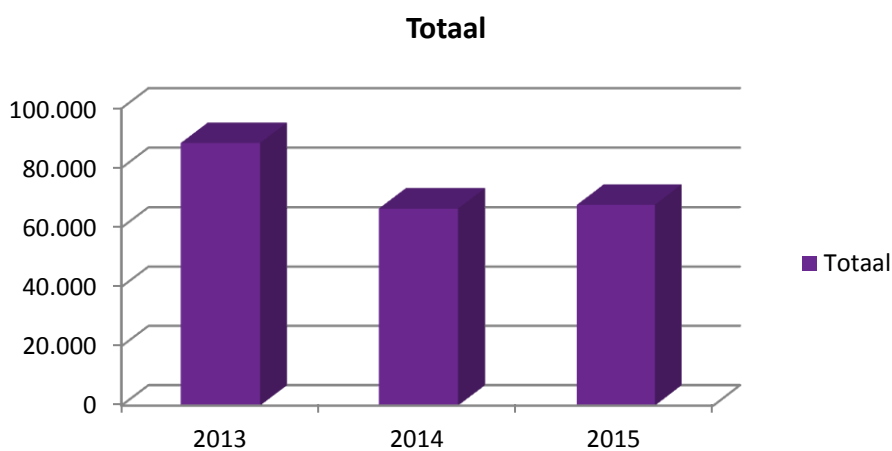
In de volgende figuur is het energieverbruik naar bron zichtbaar. Er is duidelijk te zien dat het meeste energieverbruik heeft plaatsgevonden door het verbruik van brandstoffen (54%). De volgende grote oorzaken zijn transportmiddelen (30%) en elektriciteit (13%). Deze verhouding is nagenoeg gelijk gebleven aan 2014.

Figuur 8: energieverbruik 2015 verdeeld naar bron.

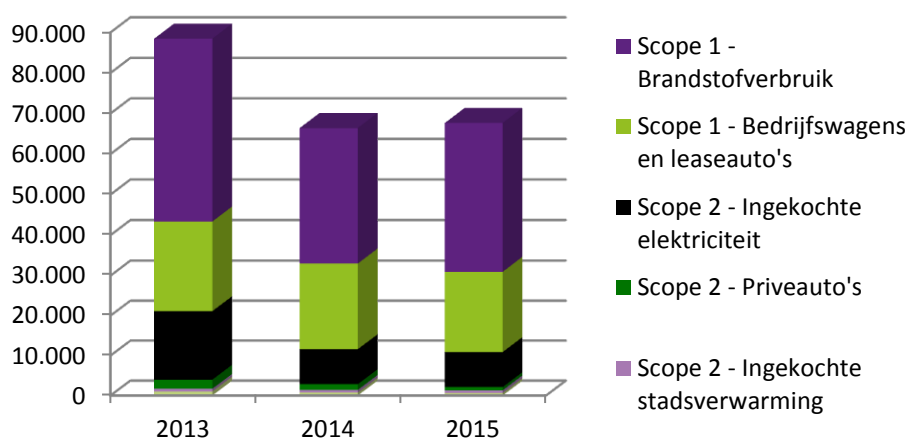
4.2 Trendanalyse

In de trendanalyse wordt gekeken naar de ontwikkeling van het energieverbruik. Voor de volledigheid is de ontwikkeling vanaf 2013 gegeven. Dit is het nieuwe referentiejaar voor de doelstellingen 2014 – 2020. In de volgende figuur is de ontwikkeling van het energieverbruik weergegeven. Het absolute energieverbruik van 2015 ligt met 2% iets hoger dan in 2014 maar ten opzichte van het referentiejaar 2013 nog beduidend lager (20%) dan de doelstelling.

Figuur 9: ontwikkeling van het energieverbruik TBI Infra sinds 2013.

In de onderstaande figuur is het energieverbruik naar bron weergegeven. Hier valt op dat het aandeel brandstofverbruik is gestegen. Dit komt vanwege het meenemen van de verbruiken van Voton (met name het gasverbruik) binnen Voorbij Funderingstechniek.

Figuur 10: ontwikkeling van het energieverbruik sinds 2013 naar bron.

4.3 Voortgang reductiebeleid

De ondernemingen van TBI Infra streven allen naar het verminderen van het relatieve energieverbruik met 2% per jaar en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het behalen van de gestelde doelen. Om de energieprestatie inzichtelijk te maken wordt er gerapporteerd aan de hand van 'energieprestatie' indicatoren. Hierin wordt het totale energieverbruik gerelateerd aan de gezamenlijke omzet.

Tabel 2: Reductiedoelstellingen energie inclusief Voton.

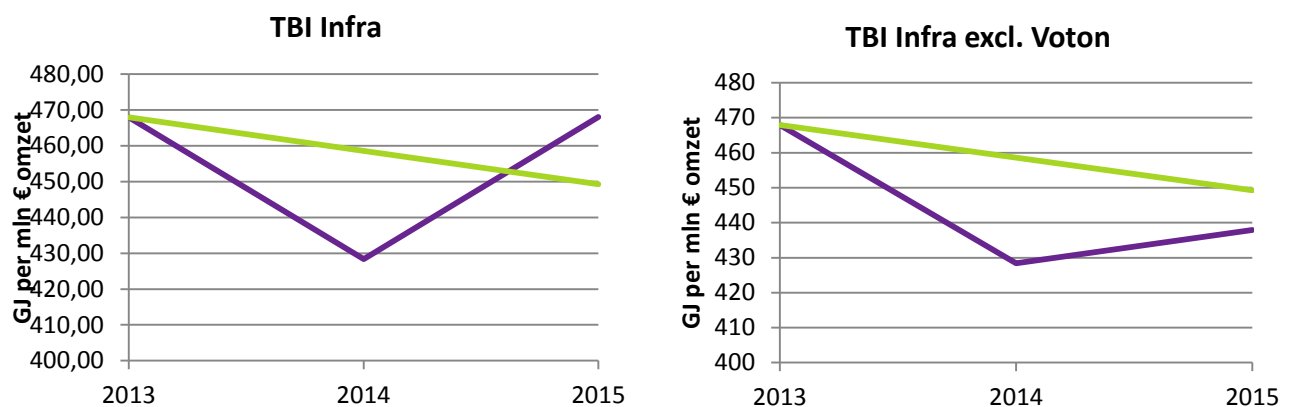
Omschrijving		2013	2014	2015	Vershil
Energie	Doelstelling	467,98	458,62	449,26	-4%
	Energie-indicator	467,98	428,40	468,06	0 %

Tabel 4: Reductiedoelstellingen energie exclusief Voton.

Omschrijving		2013	2014	2015	Vershil
Energie	Doelstelling	467,98	458,62	449,26	-4%
	Energie-indicator	467,98	428,40	437,97	-7%

De reductiedoelstellingen voor 2015 zijn niet gehaald. Ook hiervan ligt de oorzaak bij het meetellen van het energieverbruik van Voton.

In tabel 4 is het energieverbruik van Voton niet meegeteld in het totaal energieverbruik van TBI Infra. De reductiedoelstellingen zouden dan wel gehaald zijn. Er zal een aanpassing gedaan moeten worden aan de reductiedoelstellingen van 2016 en verder om een evenwichtig beeld te krijgen.

Figuur 11: Grafische weergave energie-efficiëntie (paarse lijn) ten opzichte van de doelstelling (groene lijn).

5 Ontwikkeling leasewagenpark

5.1 Voortgang reductiebeleid

TBI Infra streeft naar een gemiddelde CO₂-uitstoot 113 g CO₂ per kilometer in 2015. Hieronder zijn de resultaten weergegeven

Tabel 3: Reductiedoelstelling leasewagenpark

Omschrijving		2013	2015	Vershil
Leasewagenpark	Doelstelling	<119,00	<113,00	5,0%
	Emissie-indicator	<119,00	112,92	5,1%

5.1.1 Status doelstellingen

In de onderstaande figuur is het verloop per bedrijf weergegeven. Te zien is dat TBI Infra in 2015 de doelstelling heeft exact behaald. Door middel van het vervangen van auto's (met name de bedrijfswagens) met een hoge uitstoot door nieuwe auto's met een veel lagere uitstoot is de verwachting dat de normuitstoot zal blijven dalen. Met ingang van 2016 zal er geen gebruik meer gemaakt worden van de normuitstoot maar zal er gestuurd worden op de werkelijke uitstoot. Hierdoor zullen de doelstellingen wel aangepast moeten worden.

	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4
Mobilis	108,6	107,5	105,8	106,7
VFT	110	115	123	124
Servicis	131	131	137,8	129,6
Timmermans	109,1	120	110,3	110,3
TBI Infra	110,61	111,58	113,78	115,71
1/2 jaar	111,10		114,74	
2015	112,92			

6 Invloedsfactoren

In dit hoofdstuk worden de invloedsfactoren op het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van 2015 beschreven.

6.1 Projecten

In 2015 zijn door TBI Infra diverse projecten aangenomen. Bij diverse werkmaatschappijen verloopt de order intake nog uitermate moeizaam. Dit betekent dat minder selectief gekeken wordt naar de locatie en het type project. Aangezien ieder project een minimale stafbezetting vraagt, ligt de relatieve emissie uitstoot dan ook hoger. Deze ontwikkeling is een reden om deze ontwikkeling nauwlettend te blijven volgen en waar nodig de indicatoren beter af te stemmen.

6.2 Marktontwikkelingen

Hoewel de (financiële) crisis in Nederland haar dieptepunt heeft gehad, blijft zij voorsnog een negatieve invloed hebben op de omzet en/of productie van de ondernemingen. De omzet is ten opzichte van 2014 verder teruggelopen en er zijn in 2015 niet voldoende grote infrastructurele werken aangenomen. Dit is binnen TBI Infra zeer bepalend voor de uitstoot in relatie tot de omzet. Aan het einde van 2015 is een lichte groei van de orderportefeuille merkbaar. Voor 2016 wordt wel een groei van de orderportefeuille verwacht maar blijft het prijsniveau nog wel onder druk staan. Dit zal terug te zien zijn in de verhouding tussen omzet en CO₂ uitstoot. Deze emissie indicatoren zullen kritisch bewaakt moeten worden.

6.3 Klimaat

De winter van 2015 kenmerkte zich door hele zachte temperaturen en nagenoeg geen vorst. Dit is terug te vinden in het energieverbruik voor verwarming van keten en kantoren. Het energieverbruik van Voton en de invloed van het klimaat hierop kunnen nog niet worden vergeleken met voorgaande jaren.

7 Ketenganalyse

Vanaf januari 2015 valt Voorbij Prefab niet meer onder TBI Infra. De productie van prefab palen wordt dan verzorgd door Voton B.V., dochterbedrijf van Voorbij Funderingstechniek. De overige prefab elementen zijn geen onderdeel meer van de keten.

Voor het in kaart brengen van de scope 3 CO₂-emissie zijn twee ketenanalyses uitgevoerd door TBI Infra. De eerste analyse heeft betrekking op de vrijkomende emissie tijdens de productie en het transport van bestandsdelen voor het maken van betonpalen. De vrijkomende emissie tijdens het transporteren van de geproduceerde betonpalen naar hun bestemming wordt onderzocht in de tweede analyse.

Voor zowel analyse 1 als analyse 2 streeft TBI Infra naar een jaarlijkse reductie van 1% ten opzichte van het basisjaar gemeten door de emissie indicatoren 1 en 2.

7.1 Uitstoot

Hieronder zijn de resultaten tot en met 2015 weergegeven.

Tabel 4: absolute Scope 3 emissie

Analyse	Emissie 2013	Emissie 2014	Emissie 2015
1. Bestandsdelen betonpalen	4.040 t CO ₂	4.862 t CO ₂	4.718 t CO ₂
2. Transport betonpalen en materieel	1.754 t CO ₂	1.765 t CO ₂	1.288 t CO ₂
TOTALEN:	5.794 t CO₂	6.627 t CO₂	6.483 t CO₂

7.2 Voortgang reductiebeleid

Om de reductie inzichtelijk te maken heeft TBI Infra twee indicatoren opgesteld om de voortgang te meten en rekening te houden met geproduceerde hoeveelheden. Deze twee indicatoren kunnen als volgt berekend worden:

- Indicator 1 “Ketenemissie bestandsdelen betonpalen” [kg CO₂/t] =
Totale emissie bestandsdelen beton [kg CO₂] / Gewicht producten [t]
- Indicator 2 “Ketenemissie transport betonpalen” [kg CO₂/t] =
Totale emissie transport betonpalen [kg CO₂] / Gewicht producten [t]

Zie de resultaten hieronder.

Tabel 5: waarden ketenganalyse

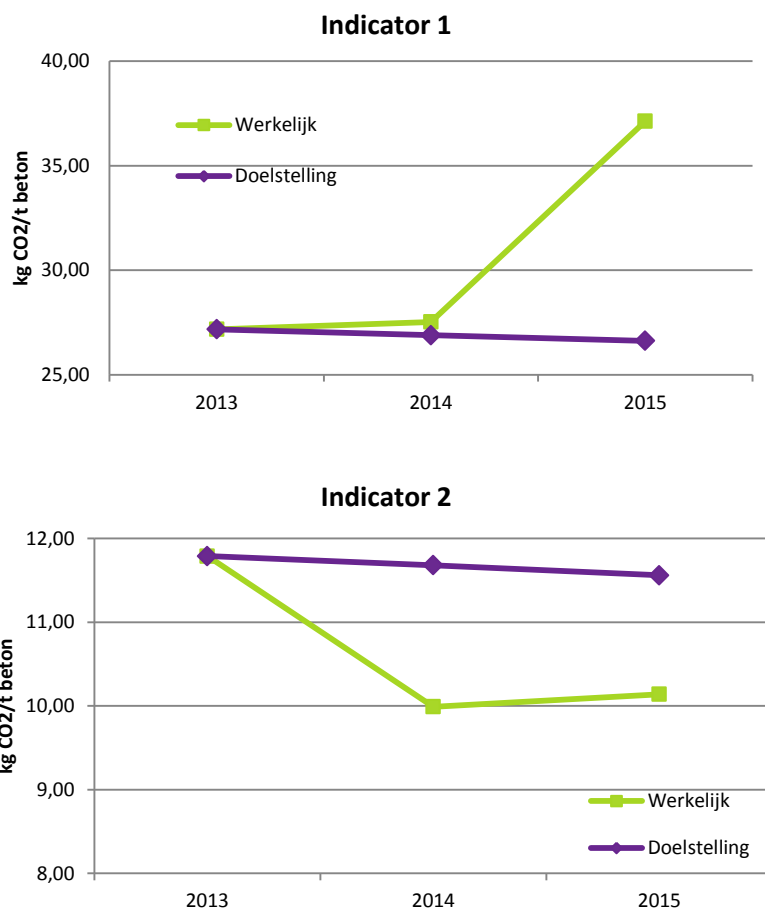
Jaar	Emissie Analyse 1 [t]	Emissie Analyse 2 [t]	Gewicht Palen [t]
2013	4.040	1.754	148.731
2014	4.862	1.765	176.708
2015	4.718	1.288	127.056

De volgende tabel geeft een overzicht van de berekende waarden voor de indicatoren, de doelstelling waar TBI Infra naar streeft en de behaalde resultaten.

Tabel 6: indicatoren ketenemissies.

Jaar	Indicator 1	Doel		Indicator 2	Doel	
2013	27,17	27,17	basisjaar	11,79	11,79	basisjaar
2014	27,52	26,89	-1%	9,99	11,68	-1%
2015	37,13	26,62	-2%	10,14	11,55	-2%

In de onderstaande figuren is de tabel grafisch weergegeven.

Figuur 12: grafisch verloop emissie indicatoren t/m 2015

7.2.1 Status doelstellingen

Voor TBI Infra is het belangrijk om continue op zoek te gaan naar mogelijkheden voor reductie. Om reductie te kunnen realiseren moet TBI Infra met de ketenpartners in gesprek gaan en blijven. Dit om samen de reductiemogelijkheden te bespreken en elkaar te ondersteunen bij een CO₂-verlaging in de keten.

8 Voortgang reductiemaatregelen

TBI Infra werkt aan het structureel verlagen van haar energieverbruik en CO₂ - uitstoot. Om dit te bereiken hebben de ondernemingen reductiedoelstellingen bepaald en worden reductiemaatregelen geïmplementeerd om deze doelstellingen te bereiken. In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de voortgang van de reductiemaatregelen.

8.1 Algemene maatregelen TBI Infra 2015

Bedrijf	nr	Doelstelling	Maatregelen om doelstellingen te behalen	Status
TBI Infra	01	Opstellen KPI's	Opstellen relevantie KPI's voor een gezamenlijk reductieprogramma.	■
	02	Groene stroom inkopen	Inkopen van 100% groene stroom.	■
	03	Energiebewustzijn personeel vergroten	TBI Infra stimuleert en traint haar medewerkers en derden om energiebewust te handelen.	■
	04	Duurzaam leasewagenpark	Hernieuwd gezamenlijk leasecontract op TBI niveau.	■
	05	Duurzame kantoorverlichting	Toepassen van LED verlichting op alle locaties van TBI Infra	■
	06	Reduceren gasverbruik	Verlaging gasverbruik op de bedrijfslocaties van TBI Infra	■
Mobilis	A1	Energie bewustzijn vergroten	Alle nieuwe projecten (>6 maanden doorlooptijd en >1 miljoen omzet) werken conform keurmerk "Bewust bouwers"	■
	A3	Sta – rij regeling Aanpassen	Met ingang van 1 januari 2015 moet iedereen die gebruik maakt van de sta –rij –regeling voldoen aan de dan geldende CO ₂ norm voor de Categorie.	■
	A4	Gebruik maken van netstroom	- Indien mogelijk wordt er altijd een netstroomaansluiting gerealiseerd. - Wanneer dit niet mogelijk is: inzet van duurzame aggregaten	■
	A5	CO ₂ reductie op de bouwplaats en CO ₂ projectplan	- Aangesloten bij het sectorinitiatief 'duurzame bouwplaats' van MDB - Deelname aan het initiatief CO ₂ projectplan	■
	A6	Stimulatie individuele maatregelen	Mailbox geopend duurzaamheid@mobilis.nl	■
VFT en Voton	B1	Energiebewustzijn personeel vergroten	Door middel van prestaties, bijeenkomsten, toolbox , intranet en andere middelen wordt het personeel gestimuleerd om zuiniger met energie om te gaan .	■
	B2	Duurzaam leasewagenpark	Deelname Cleaner Car contract	■
	B3	Energiezuinig materieel aanschaffen	Bij nieuwe investeringen materieel laten voldoen aan de geldende Europese emissienormen	■
	B4	Meer inzicht in elektra verbruik VPB / VFT / VOTON	Stap 1 : Plaatsen van energiemeters (kantoor/TD/ overig) Stap 2 : In kaart brengen van energiehouding Stap 3 : Formuleren van gerichte reductiemaatregelen energieverbruik	■
	B5	Duurzame kantoorverlichting	TL verlichting vervangen door led verlichting	■
	B6	Bezettingsgraad auto's	Bij planning kijken naar efficiëntere inzet van bouwplaats medewerkers	■
	B7	Haven Amsterdam	Regelmatig deelnemen aan overleggen	■
	B8	Stimulatie individuele maatregelen	Mailbox geopend duurzaamheid@voorbijfunderingstechniek.nl	■

Timmermans	D1	Inkopen groene stroom en CO ₂ gas	Overstappen op duurzaam opgewekte stroom		
	D2	Vervangen verouderd wagenpark	Oude transportmiddelen vervangen door nieuwe transportmiddelen die voldoen aan de huidige normen		
	D3	Vervangen verouderd machinepark	Oude machines vervangen door nieuwe machines die voldoen aan de huidige normen		
	D4	Energiebewustzijn personeel vergroten	Door middel van prestaties, bijeenkomsten, toolbox , intranet en andere middelen wordt het personeel gestimuleerd om zuiniger met energie om te gaan .		
Servicis	E1	Gas reduceren	Starten bewustwordingscampagne : "deuren dicht"		
	E2	Inkopen groene stroom	Contract groene stroom		
	E3	Vervangen verlichtingsbronnen	TL verlichting vervangen door led verlichting		
	E4	Reduceren van brandstofgebruik	Herschikken van de werkploegindeling		

8.2 Toelichting bij de niet gehaalde doelstellingen

- 01 Opstellen KPI's.
 Vanwege de herstructurering van KAM binnen TBI Infra zijn er voor TBI Infra nog geen SMART KPI's opgesteld.
- 05 Toepassen LED verlichting.
 Vanwege de geplande verhuizing van Mobilis Capelle en Servicis naar een nieuw kantoor, is het vervangen van de conventionele verlichting naar LED verlichting opgeschort.
- 06 Reduceren gasverbruik
 Met name bij VOTON wordt in het productieproces veel gas verbruikt. Het verbruik zal in 2015 gemonitord worden en waar mogelijk zal het verbruik gereduceerd worden.
- B3 Energiezuinig materieel aanschaffen.
 Is een voortdurende actie. Resultaat zal in 2015 in een overzicht worden weergegeven.
- B5 Toepassen LED verlichting.
 Zie actie 05.
- E3 Vervangen verlichtingsbronnen
 Zie actie 05.

9 Samenvatting

Het jaar 2015 kenmerkt zich voor TBI Infra als moeizaam. De civiele markt is nog steeds een zeer concurrerende markt. Hoewel binnen bepaalde sectoren de omzet weer begint toe te nemen, blijft de gehele sector nog behoorlijk achter. Dit is direct terug te zien in de emissies van de onderneming. In absolute zin is de uitstoot gedaald maar gerelateerd aan de omzet is deze gestegen. Omdat niet duidelijk is hoe lang deze ontwikkeling zich blijft voortzetten, zullen de emissie-indicatoren aan het einde van het jaar geëvalueerd en, indien noodzakelijk, bijgesteld worden.

Sinds 2015 maakt de palenfabriek Voton, als onderdeel van Voorbij Funderingstechniek, ook deel uit van TBI Infra. In het productieproces van Voton wordt veel gebruik gemaakt van warmte (= energie). Dit is van invloed op de emissie van Voorbij en dus van TBI Infra in het geheel. 2015 zal dan ook worden gebruikt om een duidelijk inzicht te verkrijgen in de verbruiken en emissies van Voton. Hier kunnen voor 2016 reële reductiedoelstellingen aan gekoppeld worden.

Omdat er tot op heden slechts gestuurd werd op doelstellingen per bedrijf, bleken de reductiedoelstellingen van TBI Infra niet goed beheersbaar. Om met elkaar op een hoger niveau te komen zal voorgesteld worden om een op gebied van duurzaamheid (kwaliteit, arbo en milieu) meer samen te werken. Er zijn inmiddels verregaande plannen om KAM TBI Infra centraal aan te sturen, zodat ook een overkoepelend (reductie) beleid opgesteld kan worden. Dit moet er toe bijdragen dat er een betere bewaking is van de gezamenlijke doelstellingen. Uiteraard kunnen de bedrijven afzonderlijk ook nog aanvullende doelstellingen stellen. De focus komt echter meer op de gezamenlijkheid liggen.

Per 01 januari 2015 is door TBI Holdings een nieuw raamcontract afgesloten met de leasemaatschappij Athlon. In dit contract is rekening gehouden met de reductiedoelen die ook door TBI gesteld zijn. Deze reductiedoelen zijn door alle werkmaatschappijen overgenomen. Met ingang van 2016 zal de uitstoot van het leasewagenpark niet meer vastgesteld worden met een normuitstoot, maar zal de werkelijke uitstoot gaan gelden. Een groot voordeel is dat dan direct gestuurd kan worden op het verbruik van de berijder. De verwachting is dat dit veel effectiever zal werken. Wel moeten de reductiedoelstellingen worden aangepast en opnieuw worden vastgesteld. Ook zal gekeken worden of er een onderscheid gemaakt kan worden tussen personenwagens en bedrijfswagens. De uitstoot tussen deze twee categorieën verschilt nogal en het is voor de hand liggend dat er dan ook verschillende doelstellingen worden gesteld.